

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาห้องเรียนเสมือนจริงตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้ Google Site รายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินงานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การเลือกกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ จำนวน 62 คน โดยมีวิธีการดังนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการติดต่อประกาศเชิญชวนผู้ที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1.1 จะต้องเป็นนักศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์
- 1.2 มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
- 1.3 มีความสนใจที่จะพัฒนาห้องเรียนเสมือนจริงตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้ Google Site รายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สถานที่เก็บข้อมูล มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี รับจำนวน 62 คน

วิธีดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ณ หอสมุดสำนักวิทยบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และหอสมุดของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ รวมทั้งสืบค้นข้อมูลออนไลน์
2. ขั้นรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลการทำแบบทดสอบและแบบฝึกหัดของนักศึกษา
3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจแบบทดสอบและแบบฝึกหัดของนักศึกษา
4. ขั้นสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

5. ข้อเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการพัฒนาห้องเรียนเสมือนจริงตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้ Google Site รายวิชาการออกแบบและผลิตสื่อการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ใบความรู้ และแบบฝึกหัดเพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลทางสถิติ

แผนบริหารการสอนประจำรายวิชา

1. รหัสวิชา 1113304 ชื่อวิชา (ภาษาไทย) การออกแบบและผลิตสื่อการศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชื่อวิชา (ภาษาอังกฤษ) Design and Production of Educational Media for Thai Language Learning Area
2. คำอธิบายรายวิชา สืบค้นและวิเคราะห์การเลือก การใช้และบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ภาษาไทย การออกแบบ การผลิต ทดลองใช้ ประเมินและปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ภาษาไทย การพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ภาษาไทยการสร้างและพัฒนาหนังสือเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
3. ลักษณะวิชา บรรยาย ฝึกปฏิบัติ ศึกษาด้วยตนเอง
4. หลักสูตรระดับ ปริญญาตรี
ชื่อปริญญา ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชา ภาษาไทย
5. คณะวิชา/สำนัก/ศูนย์ คณะครุศาสตร์
6. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พัชรินทร์ เสือสวาระถิ
7. เนื้อหา
  1. ความรู้พื้นฐานในการผลิตสื่อการเรียนรู้
  2. แนวทางการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาไทย
  3. การผลิตสื่อการเรียนรู้ภาษาไทย
  4. การทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย
  5. สรุปผลการใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู รวมถึงแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอันเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนภาษาไทย
2. มีความรอบรู้ทางภาษาไทยเกี่ยวกับหลักภาษา วรรณคดีและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งทักษะการใช้ภาษาอย่างกว้างขวางลึกซึ้งและเป็นระบบ
3. สามารถบูรณาการความรู้ทางด้านภาษาไทย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาไทย
4. มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
5. มีความสามารถใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้เรียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนการสอนประจำบท

(สอนผ่านทางห้องเรียนเสมือนจริงและแบบปกติ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคชันวิสต์)

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนแจ้งให้ผู้เรียนเข้าไปใน Google Site ที่ผู้สอนแชร์ไว้ในกลุ่ม Classroom แล้วให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การออกแบบและผลิตสื่อการศึกษา จำนวน 20 ข้อ 10 นาที (ห้ามลอกกัน) เมื่อผู้เรียนทำเสร็จให้กดส่งก็จะทราบคะแนนก่อนเรียนทันที หลังจากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาใน Google Site ว่ามีอะไรบ้าง ให้ผู้เรียนช่วยกันตอบคำถาม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้เดิมของตนเองให้เพื่อน ๆ ฟัง เกี่ยวกับประเด็นเรื่องที่ตนเองเคยออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู Sil2 ว่าผู้เรียนได้ออกฝึกประสบการณ์ที่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนอะไร ระดับชั้นอะไร ครูพี่เลี้ยงสอนเรื่องอะไร ครูพี่เลี้ยงใช้สื่ออะไรในการสอน และผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการช่วยออกแบบสื่อการสอนอะไรร่วมกับครูพี่เลี้ยงบ้างลองเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง (เล่าครบทุกคน 1 ชั่วโมง) ทั้งนี้ผู้สอนได้บันทึกข้อมูลการทำกิจกรรมของแต่ละกลุ่มลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน โดยจะสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นในการทำงานมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ และใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม หลังจากนั้นผู้สอนแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทราบ (กิจกรรมนี้ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

2. ชี้นสอน แบ่งออกเป็น 3 ชั้นย่อย ๆ ดังนี้

- 2.1. ชั้นเผชิญสถานการณ์ปัญหา ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาหาความรู้เนื้อหาบทที่ 1 เรื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จาก Google Site ใช้เวลา 30 นาทีแล้วให้ผู้เรียนช่วยกันถ่ายทอดความรู้จากบทเรียน ใช้เวลา 10 นาที หลังจากนั้นผู้สอนกำหนด สถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนช่วยกันแก้ปัญหา โดยนำวิดีโอที่คลิกข่าวการศึกษา เรื่อง การศึกษาที่หายไป จาก

หลักสูตร : พลิกปมข่าว (22 มกราคม 2564) ความยาวคลิป 6.42 นาที <https://youtu.be/YfJ2v92f-WA> เมื่อดูคลิปจบแล้ว ผู้สอนตั้งคำถามกับผู้เรียนว่า ผู้เรียนถ้าเป็นครูแล้วอยู่ในสถานการณ์แบบนี้ จะแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างไรบ้าง ให้ความเวลาคิด 10 – 15 นาที แล้วลองพูดตามความคิดของตนเอง ใช้เวลาทำกิจกรรม 30 นาที และร่วมกัน สรุปท้ายบทที่ 1 (กิจกรรมนี้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

2.2. ชั้นกิจกรรมไตร่ตรองระดับกลุ่มย่อย ผู้สอนกำหนดกลุ่มให้ผู้เรียน กลุ่มละ 4-5 คน ประชุมกลุ่มย่อยผ่านทาง Line Video Call เพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาของตนเองที่อาจเป็นไปได้ต่อกลุ่มย่อย ผู้สอนจะต้องพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดออกมา เพราะการสะท้อนความคิดเป็นการแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด ที่ช่วยให้สมาชิกเห็นแนวทางแก้ปัญหาของคนอื่นมากยิ่งขึ้น โดยในระหว่างการทำกิจกรรมผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเข้าไปศึกษาความรู้เพิ่มเติมในบทที่ 2 เรื่อง การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากตัวอย่างที่อยู่ใน Google Site อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จากนั้นให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องความสมเหตุสมผลจากการได้ปฏิบัติจริง มีการนำวิธีการของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มมาลองใช้กับสถานการณ์ตัวอย่าง ซึ่งแต่ละคนอาจจะมียุติวิธีที่แตกต่างกัน ดังนั้นในแต่ละกลุ่มอาจมียุติวิธีในการแก้ปัญหามากกว่า 1 วิธี เพื่อเสนอต่อทั้งชั้นเรียน ในคาบถัดไป กิจกรรมในวันนี้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

2.3. ชั้นเสนอแนวทางการแก้ปัญหาต่อทั้งชั้น ผู้เรียนทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย และตรวจสอบถึงความถูกต้องและเหมาะสมในแนวทางการแก้ปัญหาประเมินทางเลือกถึงข้อดีข้อจำกัดของแต่ละทางเลือกและสรุปแนวทางเลือกทั้งหมด เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ซึ่งผู้สอนต้องพร้อมที่จะรับฟังความหลากหลายและการให้เหตุผลที่แปลก ซึ่งอาจจะช่วยให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ เกิดความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษา ผู้สอนไม่ควรปฏิเสธคำตอบ หรือคำอธิบายของผู้เรียน ควรให้โอกาสผู้เรียนที่ตอบคลาดเคลื่อนไปจากความคาดหวังของผู้สอน อาจเป็นอีกทางหนึ่งที่นักเรียนได้สร้างชั้นและช่วยให้ผู้สอนได้มีโอกาสตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน และถ้าผู้สอนมียุติวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ผู้เรียนนำเสนอไปแล้ว แต่ผู้เรียนไม่ได้นำเสนอผู้สอนสามารถเพิ่มเติมได้อีก ทั้งนี้ผู้สอนยังได้แนะนำให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากบทที่ 3 เรื่อง แนวทางการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อจะได้นำแนวทางที่ได้จากการศึกษาลองนำมาพิจารณาคำตอบอีกครั้ง (กิจกรรมในวันนี้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

3. ชั้นสรุป ผู้เรียนสรุปหลักการและวิธีการแก้ปัญหา ในเรื่องที่เรียนและผู้สอนช่วยเสริมแนวคิดหลักการความคิดรวบยอดและกระบวนการแก้ปัญหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในขั้นสรุปนี้ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาบทที่ 4 เรื่อง การออกแบบสื่อการเรียนการสอน และบทที่ 5 เรื่อง การผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อนำมาเขียนสรุปความคิดรวบยอดของสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ผู้สอนแนะนำการเข้าดูตัวอย่างสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านทาง Google Site (กิจกรรมในวันนี้ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง)

4. **ขั้นฝึกทักษะและนำไปใช้** เป็นขั้นที่ให้นักเรียนฝึกทักษะจากกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนออกแบบและผลิตสื่อการศึกษาขึ้น โดยมีการกำหนดสถานการณ์ที่หลากหลายแตกต่างกัน หรือผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์เดิม โดยผู้สอนให้ผู้เรียนมีสิทธิ์เลือกทางเลือกที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและสามารถอธิบายวิธีแก้ปัญหาของตนเองได้ โดยให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้อง ผู้เรียนแต่ละคนอาจจะเลือกใช้วิธีการในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งการฝึกทักษะจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคงทนในการจำและเกิดความคล่องแคล่วแม่นยำรวดเร็วและพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งผู้สอนจะต้องดูแลและให้ความช่วยเหลือในกรณีที่ผู้เรียนเกิดความขัดแย้งหาข้อสรุปไม่ได้ว่าควรจะเลือกใช้สื่อการสอนประเภทใดดีจึงจะเหมาะสม จากนั้นให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดจากบทเรียน ผู้สอนตรวจให้คะแนนการทำแบบฝึกหัด (กิจกรรมในวันนี้ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

5. **ขั้นประเมินผล** ขั้นนี้จะประเมินผลจากการทำสื่อการศึกษาและนำเสนอผลการศึกษาของตนเอง ทั้งนี้ ผู้สอนใช้การสังเกตในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่เรียนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนและการทำกิจกรรม หลังจากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (กิจกรรมในวันนี้ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง)

สื่อการเรียนการสอน

1. เอกสารประกอบการสอน
2. แบบฝึกหัด
3. Power point
4. อินเทอร์เน็ต
5. คลิปวีดิทัศน์
6. Google Site
7. Google Classroom

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ
2. สังเกตการซักถามผู้เรียน
3. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมของผู้เรียน
4. สังเกตการอภิปรายกลุ่มย่อยและอภิปรายสรุป
5. ประเมินผลจากการฝึกปฏิบัติและการทำแบบทดสอบ

6. แบบทดสอบก่อนเรียน
7. แบบทดสอบหลังเรียน
8. แบบการสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี